

může tedy právem tvrditi, že by předpis příspěvku za rok 1920 a 1921, pokud se stal i z výměry pozemků, jež dle tvrzení stížnosti byly zcizeny, odporoval zákonu, když zcizení to vůči státu bylo bezúčinným. Ovšem týká se bezúčinnost ta pouze oněch zcizení, jež stala se po 24. dubnu 1919, nikoliv i oněch, jež se stala v době mezi 28. říjnem 1918 a 24. dubnem 1919, kdy nepřichází v úvahu § 7, nýbrž event. § 18 zák. St-I udal sám v soupisu, jehož se stížnost dovolává, že výměra jeho nemovitostí činila dne 24. dubna 1919 1637 kat. jiter 681 sáhů. Zcizil-li st-I po tomto dni další půdu, takže výměra klesla na 656 kat. jiter 956 čtv. sáhů, tu ovšem zcizení to, když není prokázáno, že se stalo za souhlasu stpú-u, je proti státu bezúčinným, a nelze tvrditi, že by tím, když tato zcizená půda nebyla ze základu pro vyměření příspěvku vyloučena, byl porušen zákon. Ohledně půdy zcizené před 24. dubnem 1919 nelze však tvrditi, že zcizení to každým způsobem bylo vůči státu bezúčinným; pokud tedy žal. úřad vzal za základ pro vyměření hektarového příspěvku za rok 1920 a 1921 výměru st-lem v soupisu ke dni 23. října 1918 udanou, je to v rozporu se zákonem.

Stejně tomu je, pokud jde o předpis hektarového příspěvku za rok 1922.

Tu ovšem žal. úřad právem dovolává se i ustanovení nař. z 29. prosince 1921 č. 496 Sb., když stížnost ani netvrdí, že příslušné listiny byly žal. úřadu předloženy, a zastupuje pouze zřejmě mylný názor, že bylo věci stpú-u vyšetřiti, co bylo odprodáno, názor, který vyvrácen je jasným zněním § 6 cit. nař.

Vycházejí z těchto úvah zrušil nss nař. rozhodnutí z 18. března 1923, pokud za základ pro vyměření hektarového příspěvku vzalo plochu st-lem v soupisu ke dni 28. října 1918 a nikoli ke dni 24. dubna 1919 udanou, v ostatním stížnosti zamítl dílem jako nepřipustné, dílem jako bezdůvolné.

Č. 3220.

Administrativní řízení. — Veřejní zaměstnanci. — Učitelstvo: I. Pouhý poukaz požitků veř. zaměstnance není judikátním rozhodnutím o nároku zaměstnance na tyto požitky. — II. Požitky vyplacené veř. zaměstnanci v důsledku omylného výkladu zákona, lze požadovati zpět, třebas zaměstnanec je bona fide pobíral a spotřebral.

(Nález ze dne 7. února 1924 č. 1462.)

Prejudikatura: Boh. 3006 adm. a jiné.

Věc: Josef P. ve St. proti ministerstvu školství a národní osvěty o osobní přídavek.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výměry ošr-y ve St. z 1. června 1920 a ze 4. srpna 1920 byly st-li, řídícímu učiteli obecné školy ve St., upraveny po rozumu zák. ze 7. října 1919 č. 541 Sb. resp. zák. z 18. prosince 1919 č. 25 Sb./1920, počínajíc dnem 1. září 1919 resp. dnem 1. května 1920 služební požitky, při čemž mu v obou případech s použitím zák. z 23. července 1919 č. 457 Sb. a přihlížeje k zápočtu 5 válečných půlletí přiznán i po-

ukázán osobní přídavek ročních 700 K, jež od té doby měsíčně pobíral.

Později zsr v Praze výnosem z 29. dubna 1922 uvědomila ošr-u, že nelze dále poskytovat osobního přídavku v důsledku zápočtu válečných půlletí, ježto učitelstvu říjnovým zákonem byl umožněn postup do nových (vyšších) hodnostních tříd (VII. resp. VI.) počínajíc dnem 1. září 1919, takže odpadl předpoklad normovaný v § 1 č. 2 zák. z 23. července 1919 č. 457 Sb. Okr. šk. výbor ve St. výnosem z 25. května 1922 vzhledem k tomu, že podle tohoto uvědomění Josefu P. nepřísluší přiznaný mu výnosem z 1. června 1920 osobní přídavek, poukázal ve smyslu dalšího obsahu cit. výnosu zsr-y berní úřad ve St., aby zarazil dnem 31. srpna 1919 Josefu P. další vyplácení osobního přídavku ročních 700 K a přeplatek ode dne 1. září 1919 realizovaný srážel mu v měsíčních lhůtách po 60 K.

Rekurs Josefa P. zamítl žal. úřad jakožto zákonem neodůvodněný, opíraje své rozhodnutí o tyto důvody: »Ustanovením odst. 2 § 1 zák. z 23. července 1919 č. 457 Sb., který nabyl účinnosti dnem 7. srpna 1919, poskytuje se státním úředníkům a podle paritního zákona také učitelům škol národních, jsou-li v nejvyšším stupni platovém a postup časový nemá již místa, po uplynutí lhůty, do níž započítávají se válečná půlletí, osobní, do pense započítatelný přídavek, rovnající se rozdílu mezi tímto nejvyšším stupněm platovým a druhým stupněm třídy nejbližší vyšší. St-li náležely tedy na základě předpisů zák. z 23. května 1919 č. 274 Sb. požitky VIII. třídy hodn. 4. st. plat. a mohl podle shora cit. ustanovení mít nárok na zmíněný osobní přídavek ode dne 7. srpna 1919, pokud se týče ode dne 1. září 1919. Dnem 1. září 1919 vešel však na to v platnost t. zv. zákon říjnový ze 7. října 1919 č. 541 Sb., na základě něhož byl st-l zkrácením postupových lhůt přeřazen do VII. hodn. třídy 4. st. platového. Poněvadž však podle poslední věty odst. 2. § 1 zák. č. 457/1919 zmíněný osobní přídavek poskytuje se pouze tak dlouho, pokud není vyrovnán požitky třídy vyšší, zanikl tímto přeřazením právní nárok st-lův na výplatu přídavku, ježto dnem, kdy mu mohl býti přídavek ten vyplacen, t. j. dnem 1. září 1919 obdržel st-l na základě zákona říjnového požitky třídy vyšší.«

Proti tomuto rozhodnutí směřuje stížnost Josefa P., o níž nss takto uvážil:

St-l nebrojí proti právnímu názoru žal. úřadu, že plat poukázaný úřadem mu po zákonu nepřísluší, a netvrdí, že by úřad měl v úmyslu přiznati mu individuální výhodu, na niž neměl po zákonu nároku. Vzhledem k tomu sluší vycházeti z předpokladu, že úřad, plně onen platový poukaz, poskytoval st-li něco, nač nepříslušel st-li zákonný nárok. St-l, nebroje proti opatření úřadu, pokud jím další pobírání osobního přídavku bylo mu zaraženo, brání se toliko proti vrácení toho, co byl již přijal, v prvé řadě z důvodu, že prý se tak dělo na základě formálně pravoplatného judikátu.

Tato námitka stížnosti jest bezdůvodná, neboť svrchu cit. výměry ošr-y ve St., poukávající přídavek při prováděné úpravě požitků, nejsou rozhodnutími autoritativními právní moci schopnými, kterými by se řešila otázka na spor vznesená. Jestliže však to, co st-l na osobním přídavku skutečně přijal, nepříslušelo mu ani z normy zákona ani po pří-

padě mimo zákon na základě formálně pravoplatného judikátu, nemohl se výrok úřadu dotknouti nějakého st-ova práva, když nařídil srážení neodůvodněného přeplatku z pozdějších jeho příjmů. Dovolávaný stížností nález říšského soudu podle § 12 o. z. o. může formálně vztahován býti jen na případ tehdy konkrétně řešený, a po stránce věcné nss vychází z úvahy své vlastní, která jest tuto podávána. Pokud stížnost z cit. norem usuzuje na existenci pozitivního předpisu, jímž pro obor práva veřejného kondikování přeplatku úředníkem percipovaného jest vyloučeno, nelze po názoru soudu vyvozovati všeobecnou zásadu ze zcela speciální normy, vztahující se jen na odpočivné požitky státních zaměstnanců, zejména když tato norma jest výslovně (posl. al. § 5 vl. nař. ze dne 15. července 1921 č. 234 Sb.) časově co do své působnosti omezena do konce června 1921 a již tím zřejmě jakožto výjimka kvalifikována.

Další námitky stížnosti jsou vznášeny s hlediska práva soukromého. Avšak i s tohoto hlediska, pokud by skutečně příslušných norem slušelo použití pro obor práva veřejného, nebylo by lze dáti st-li za pravdu. Úřední poukaz přídavku stal se zřejmě z právního omylu. Případ tento pro obor soukromého práva upraven jest předpisy §§ 1431 a 1432 o. z. o. Za předpokladů těchto předpisů jest plátce zásadně oprávněn poskytnutý plat požadovati zpět. Především nemůže tu míti význam poukaz st-lův, že přijatých částek spotřeboval, neboť při zastupitelných věcech, jakýmiž jsou peníze, vrací se tolik peněz, kolik bylo přijato. Rovněž nemůže míti významu, přijal-li percipient přeplatek bona fide, t. j. v mínění, že na plat má nárok, neboť cit §§ 1431 et seq. v takovém případě nevylučuje nároku plátcova na vrácení a předpis § 330 o. z. o., podle něhož od poctivého držitele nemožno požadovati vrácení percipovaných užitků věci, nemůže býti rozšiřován na věc samu, zde na vyplacený kapitál.

Úřad tudíž opatření směřující k vymožení přeplatku učinil v souhlasu se zákonem, stížnost jest bezdůvodna i slušelo ji zamítnouti.

Č. 3221.

Veřejní zaměstnanci. — Učitelstvo: I. * V pojem »aktivní služba« v § 1, větě 1 zák. z 23. července 1919 č. 457 Sb. není zahrnuta aktivní služba vojenská. — **II.** Opíral-li učitel v odvolání nárok na připočtení válečných pololetí jak o předpisy zák. č. 457/1919, tak o ustanovení zák. č. 222/1920 ve spojení se zákonem č. 195/20, úřad však posuzoval věc jen s hlediska zák. č. 457/1919, jest rozhodnutí úřadu k stížnosti dovolávající se opětně obou zákonných předpisů, zrušiti podle § 6 zák. o ss.

(Nález ze dne 7. února 1923 č. 1798.)

Prejudikatura: Boh. 942 a 1188 adm.

Věc: Gustav K. v B. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o připočítání válečných pololetí.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.